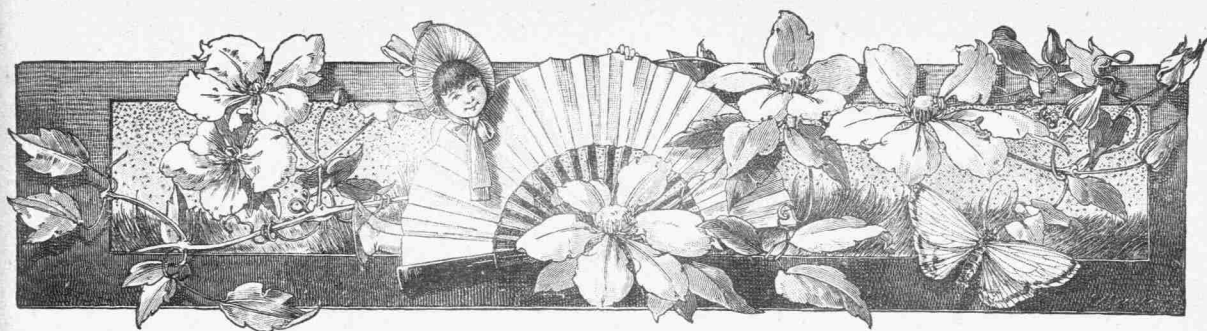

ΠΡΟ ΤΗΣ ΕΙΚΟΝΟΣ ΤΗΣ

Μιά' μέρα — χρόνια πέρασαν — ἤσουν μικρούλ' ἀκόμα —
 Στὸν ποιητὴ της ἔστειλε ζωγραφισμένο ἀπτερί,
 Εἰκόνα κόρης Χερουβεὶμ με κοραλλένιο στόμα,
 Τῆς ἀγιασμένης Μάννας Σου τὸ μαρμαρένιο χέρι.

Τοῦστελνε ἀκτίνες σὲ χαρτί, τριαντάφυλλα χιονᾶτα
 Κ' ἔγραψ' ἀντίς γιὰ ὄνομα «Ξανθὴ-Γαλανομαῖα».
 Καὶ ἡ ἀκτίνες, ἡ Ξανθὴ, τὰ βόδα τ' ἀνθισμένο,
 Σὺ ἤσουν. Σὺ, καὶ τᾶττελνε ἡ Μάννα Σου σ' ἐμένα..

Καλομοῖα, Χερουβεὶμ
 1878

Ἀκίνητος τὴν ὥρ' αὐτὴ σὺν μάρμαρῳ σὲ τάφο,
Μπροστὰ εἰς τὴν εἰκόνα Σου, μπρὸς σ' ἄφωνο ἀγ-
[γελοῦδι,
Μπρὸς στὴν δροσάτη ὄψι Σου χωρὶς κονδύλι γραφῶ·
Πέφτουν τὰ δάκρυα στὸ χαρτὶ καὶ γίνονται τραγοῦδι!

Ἄχ, ἀπ' τὰ χρόνια τὰ παλῆά, μ' ὁλόχρυσο δοῦλο,
Στὴ χώρα μας τὴ γαλανὴ ἀπ' ἄλλο κόσμῳ μπαίνει·
Ἀσπροντυμένους κανηγὸς, χιονᾶτο παλληγκᾶρι,
Πλὴν στὰ βουνά μας δὲν γυρνᾷ, στὰ δάση δὲν πη-
[γαίνει.

Τὸ ἀναμμένο στρέφεται κι' ἀνῆσυχό του μάτι,
Ὅπου ποτάμι ἀκούεται ἢ φαίνεται παλάτι...
Ἀστράφτει, χιόνια πέφτουνε σ' ὅποιον μεριά πατήσῃ·
Δὲν θέλει ἐλάφια, δὲν ζητεῖ πουλιὰ νὰ κυνηγήσῃ·
Ἐστὰ κύματα τοῦ Ἰλισσοῦ ἀναζητᾷ νυφούλαις
Καὶ σὲ παλάτια κάτασπρα ξανθοῦς βασιλοπούλαις.
Γυρεύει γιὰ τὰ στήθια του, γιὰ στήθια χιονισμένα,
Νυφούλ' ἀκτινογέννητη, ἡλιόπλαστη παρθένα·
Κ' ἐκεῖ ποῦ στὸ Παλάτι τους ἡ κόρη τραγουδοῦνε,
Ἦν στὸ ποτάμι ἀγγελικὸ κορμὶ δροσοβολοῦνε,
Χρυσὴ σὰντα ῥίχνεται ὁ κόσμος συννεφιάζει,
Κ' ἐξαφνὰ ταῖς νυφούλαις μας ὁ κυνηγὸς ἀρπάζει...
Καὶ τότε, τότε γίνεται γαμβρὸς στὸν Ἐρεχθέα,
Πότε στὸν πονεμένο μας, θλιμμένο Βασιλέα!

Ἄ, ἡ σὰντα ἡ χρυσὴ χρυσάφι σημαδεύει,
Νεκρὴ Βασιλοπούλ' ἀπ' τὸν παλῆον αἰῶνα
Ἀκτινωμένο μενεξὲ στὸν κῆπο μας γυρεύει·
Ζητεῖ κορμὶ κυματιστό, ζητεῖ καρδιὰς κορῶνα,
Τὴν πρώτη τῆς Ἀνατολῆς αἰῶνια παρθένα,
Κόρη καὶ ὄνειρο καὶ φῶς τὲ σύννεφο—Ἐσένα!—
Ἐσένα, πλᾶσμ' ἀφρόχυτο, τῆς Πασχαλίας λουλοῦδι,
Τῆς καλοσύνης μυρωδιά, τῆς εὐμορφίης τραγοῦδι!
Ὅχι· δὲν θὰ ἐσταύρωνες στὴ ξενιτεῖα τὰ χέρια,
Ἀκόμη δὲν θὰ κλείνανε τὰ δίδυμά Σου ἀστέρια,
Ἀνίσως πάντα ἔμενες στὴν πράσινη φωλιά Σου,
Μέσα στὸ παλατάκι μας τὸ φτωχικὸ ἀκόμα.
Ἄν ἔβλεπες τὸν Ὑμηττὸ ἀπ' τὰ παράθυρά Σου,
Κ' ἐπότης ταῖς γλάστραις Σου σὲ φωτισμένο δῶμα.
Ἀκόμη μέσ' στὴν ἀγκαλιὰ τῆς μητρικῆς θ' ἀνθοῦσες,
Κρίνο σὲ κρίνο, Χερουβεὶμ σὲ μάννας ἅγιο βῆμα,
Ἀκόμη θὰ Σὲ εἶχαμε, στὸ Φάληρο ἂν γυρνοῦσες
Κ' ἔλουζες στὸν ἀφρὸ ἀφρὸ καὶ κύμα μέσ' στὸ κύμα!
Ἄχ, τὸ λουλοῦδι δὲν ἔμπορεῖ ποτὲ νὰ ταξιδέψῃ·
Ἀνθίζει ὅπου τοῦ Θεοῦ τὸ χέρι τὸ φυτέψῃ!

Ψυχὴ τὴν εἶχε στὴν ψυχὴ, καρδιὰ μέσ' στὴν καρδιὰ
[Του,
Ὁ εὐτυχὴς Πατέρας Της .. στὸ δρόμο του λαμπάδα
Καὶ εἶχε ὅπου ἐπήγαινε καὶ δόξα καὶ χαρὰ του,
Τὴν Κόρη σῶνα πλάι του καὶ σ' ἄλλο τὴν Ἑλλάδα·
Ἑλλάδας δυὸ ἐκάνανε ἢ δυὸ ξανθομαλλούσαις

Κι' ὅταν ἐκύτταζες τὴ μιὰ τὴν ἄλλην ἐθωροῦσες...
Ναί· τὴν Ἑλλάδα ἔβλεπες σὲ κάθε κίνημά Της·
Μοσχοβολοῦσε ἀπάτητο τοῦ Ὑμηττοῦ θυμᾶρι,
Ἑλλάδα εἶχε στὴ μορφή, Ἑλλάδα στὴν καρδιά της
Καὶ τῶν πουλιῶν μας τὴ φωνή, τὸ βᾶδισμα, τὴ χάρι.
Τὸ γαλανὸ μας οὐρανὸ στὰ μάτια τὰ παρθένα
Καὶ στὰ μαλλιά τοῦ ἥλιου μας τὴ λάμψη σκορπι-
[σμένα.

Ἐμοιαζε τὴ σημαία μας ἡ ἁγιασμένη κόρη,
Τὸ φτερωτό Της τὸ κορμὶ γαλάζια σὺν ἐφόρει!
Ὅχι, καμμιὰ δὲν εἶχαμε, καμμιὰν Ἑλληνοπούλα,
Ὡστὴν τὴ ζηλευμένη μας ξανθὴ βασιλοπούλα.
Καμμιὰ δὲν εἶχε σὺν Αὐτὴν εἰς τῆς ψυχῆς τὰ βᾶθη,
Τοῦ Γένους τὴν Ἀνάστασι, τοῦ Γένους μας τὰ παθη
Ὅλο τὸν κόσμῳ ἤθελεν Ἑλλὰς νὰ τὸν μυρῶνι·
Δὲν τραγουδοῦσεν ὡμορφα γι' Αὐτὴν τὸ ξένο ἀηδόνι.
Γι' Αὐτὴν καὶ τ' ὠραιότερο λουλοῦδι τ' ἀνθισμένο,
Καμμιὰ δὲν εἶχε μυρωδιὰ ἀνίσως ἦτον ξένο...
Κι' ὁ τι μεγάλο ἔβλεπεν ἐκεῖ ποῦ ἐγυρνοῦσε,
Γιατὶ δὲν κρᾶζονταν Ἑλλὰς σχεδὸν καταφρονοῦσε...
Τάθελε ὅλα γαλανὰ τὸ γαλανὸ Της μάτι
Καὶ τὴν Ἑλλάδα στὴν καρδιὰ σὺν θρησκευμα ἐκράτει!
Ἦταν τοῦ κήπου μας δεντρί· στὴ γῇ μας ῥιζωμένο,
Μὲ ἄλλο χῶμα καὶ νερὸ κι' ἀγέρι μαθημένο.

Ἄχ, τὴ θυμοῦμαι στῆς Γραβίᾶς τὸ Χάνι· τ' Ὀδυσσεῖα
Τὸν ἀνδριάντα ὑψώναμε, μαρμαρινὴν σημαία...
Κ' ἦλθεν ἡ Κόρη τ' ἅγιο νὰ προσκυνήσῃ χῶμα,
Μπαροῦτι ἀξεθύμαστο νὰ μυρισθῇ ἀκόμα,
Νὰ ἰδῇ τὴ γῇ ποῦ χόρεψαν ἀγέραις στὰ χορτάρια
Χορὸ ποῦ δὲν ἀκούστηκε· νὰ σκύψῃ νὰ φιλήσῃ
Τῆς Λευτερίᾶς τ' ἀχνάρια

Καὶ τοῦ Ἀνδρούτσου τὸ σπαθὶ ἐκεῖ ν' ἀναζητῆσῃ.
Ἄ, τότε νὰ τὴν βλέπατε καθὼς ἐγὼ τὴν εἶδα,
Γεμάτη ἐνθουσιασμό, γεμάτη ἀπὸ πατρίδα.
Σκόρπιξ' ἀγέρι τῆς Γραβίᾶς τ' ἀκτινωτὰ μαλλιά Της,
Λαμποκοποῦσ' ὁλόχαρη, τὸ χεῖλος ἡ χαμογέλα
Κ' ἐστρέφετο ἐδῶ κ' ἐκεῖ χαρούμεν' ἡ ματιά Της,
Σὺν νὰ ζητοῦσε τὴ λερὴ τ' Ἀνδρούτσου φουστανέλλα.
Δὲν τὴν εὐρῆκε... ἔσκυψε κατὰ τὴ γῇ μὲ χάρι,
Πῆρ' ἀπ' τὸ χάνι τῆς Γραβίᾶς ἓνα παλῆο λιθάρι,
Μὲ σέβας τ' ἐφίλησαν τὰ δροσερά Της χεῖλη
Καὶ τῶθαλε σὺν θησαυρὸ μέσ' τ' ἄσπρο της ματιῇ...
Καὶ σ' ἄνοστο ἐρώτημα, τὴν πέτρα ποῦ θὰ βάλῃ
Καὶ τί θεὰ τὴν κἀνῃ;

Ἐστράφη κ' εἶπεν ἀυστηρὰ ἡ κόρη· «Προσκέφαλή!»
Κ' ἐκύτταξ' ἄλλη μιὰ φορὰ τὸ γκρεμισμένο Χάνι!

Μάκτυρα ἔχω τ' Οὐρανοῦ τὸ ἁγιασμένο δῶμα
Καὶ ὅσα, ὅσα ἔγραψε τὸ χέρι μου ἀκόμα,
Πῶς ἀπ' τὰ βᾶθη τῆς ψυχῆς, ἀπ' τ' ἅγιο τῆς βῆμα
Σὺν δάκρυα οἱ στίχοι μου τὴν ὥρα τοῦτῃ βγαίνουν,
Τὴν Κόρη, ὅχι τ' ἀψηλὸ βασιλικὸ τῆς μνήμα.
Τὴν Κόρη μόνον τ' ἀνθῇ μου, τὴν Ἀλεξάνδρα ἐκάνουν.
Καὶ τραγοῦδεῖ στὰ χέρια μου ἡ πικραμένη λύρα,
Τὸ γαλανὸ της φόρεμα καὶ ὄχι τὴν πορφύρα!

ΑΧΙΛΛΕΥΣ ΠΑΡΑΣΧΟΣ